

triplicant les hipòtesis.

Hipòtesi que amb (A) resta única. Aquesta simplificació la preferim quan és possible, i aquí hem de dir que no sols no és impossible sinó que és difícil d'evitar, car ens veiem obligats a admetre que hi ha hagut regressió en un costat o altre, tenint en compte el citat «lorica: conejo» d'Echo: no essent raonable demanar aquí un quart terme hipotètic *d*) (a afegir a aquells *a, b, c*), o sigui *LAURICA 'conill', cal admetre forçosament la formació regressiva (partint de LAURIC-ONE i LAURIC-ARIA), i per tant l'hem d'admetre també quan parteix de la forma LAUR'C-ONE, -ARIA. Preferiríem el postulat *LÁURICA si fos necessari fonèticament, per explicar una síncope molt primerenca anterior a la sonorització intervocàlica, però en lleonès i portuguès, els llenguatges que sonoritzen, hi ha *lorga, lllorga*, junt amb *lourgão*, però *lorca* és de l'aragonès, llenguatge que no sonoritza, allà mateix on hi ha *lorika*: tant regressiu deu ser, doncs, l'un com l'altre.

L'altre aspecte que podrem desbrossar és que en aquest terreny hem de comptar amb coincidències verbals: si no homònims del tot, hem de comptar ser cautes amb les paronímies. Llegim un bearnès *laure* «courtillière» en un conte, *Lou Curé e las Lauras* (p. p. «Per Nòste» a Orthés, n.º 55, 1976, p. 18), mot registrat també per Palay; i penso que el grill-cadell o *courtillière* és també una bestiola quasi tan gran com un llorigó, i de vida subterrània: s'obre pas sota terra, com en una lloriguera, per tallar les arrels i menjar-se la planta; i alhora ens fixem en un prov. (Var) *lauroun* «sillon, trace que fait la charrue» i «ravin, torrent» (TdF): ¿no hi ha aquí altres congèneres de LAURICES i de *lo(u)rga/-ca*? Però aquí atrapem l'homonímia: es tracta de derivats de LABORARE 'llaurar', 'marcar un solc o rega', com ens ho mostren els altres noms gascons de la «courtillière» recollits per Palay: *aregue, arese*, de ARARE (cf. cat. *arec, arega*), i ens ho mostra el mateix context del felibre M. Decard amb què el TdF il·lustra aquell terme topogràfic del Var: «lou crime --- sus lou front dóu coupable en rego sei *lauroun*», amb un derivat de *rego* sinònim de *lauroun = sillon*.

Quan Walde-H. i alguns altres (Whatmough, *Di. Anc. Gaul*, 197, 118 etc.), seguint les petjades de Bertoldi (ZRPb. LVI, 1936, 179ss.), enllacen *laurices* amb un *λεβηρις* 'conill', massaliota o lígur, semblen seguir una pista raonable. O és una altra paronímia? L'estructura d'aquest *λεβηρις*, amb -B- seguida de vocal davant la R, no és menys distinta de la nostra que la d'aqueix LABORARE que ha estat a punt de fer-nos caure en un parany. És de témer que aquí se'ns en posi un altre: puix que hom està d'acord a solidaritzar *λεβηρις* amb el ll. *lepus, -poris*, i d'altres hi fan anar el port. *láparo/lapouço*, i fins el fr. *lapin*, hi ha dilema entre un enllaç i l'altre: si *λεβηρις*, amb oclusiva, va amb la oclusiva de *lepōris* etc., amb això ens apartem resoltament del diftong de *laurices*. ¿Per què declarar-se escèptic davant la possibilitat de tal coincidència, pensant si en el fons tot ha de ser u? L'arag. *lorca* 'cau' coincideix absolutament amb el nom de la ciutat

de *Lorca* (al capdavant tot a la Hispània oriental), però és ben reconegut que aquest ve de l'ibèric LLURKO: com que entre *laurices* i *λεβηρις* la coincidència és molt més petita, no cal insistir a lligar-los.

Més ens ha d'impressionar si trobem ja l'estructura LAUR- parlant de galeries o caus com llorigueres o *lorcas*, en els coetanis hellens i balcànics dels primers indoeuropeus invasors d'Hispània, àtic *λαύρα*, jònic *λαύρη*: Heròdot ens parla de les *λαύρης*, passatges usats pels defensors de Babilònia assetjada (I, 180) per baixar a fer aigua a l'Eufrates; Homer de la que va usar Odysseu per atacar d'improvís els Pretendents en el seu palau; Aristòfanes ho aplica a les clavegueres d'Atenes; Teòcrit als camins enclotats i coberts de la seva Sicília; Hesiqui ens diu que en el seu temps volia dir una mina de plata a l'Àtica (*μεταλλον ἀργύρου, παρὰ Ἀθηναίους*) i a la mateixa península hi havia el mont encinglerat de *Λαύρειον* damunt el promontori de Súnion. D'altra banda va demostrar Jokl que l'albanès *lera/lerë* 'cingle, pedrisa' prové de LAUR'RA (cf. Pisani, AGI XXXIII, 60).

Llegint Heròdot no em treia del cap els *laurices* hispànics: repassant les cèdules vaig adonar-me que ja JHubschmid havia llançat el 1943 la idea d'aquest enllaç (*Festchr. Jud.*, 259-64, 275), i em sembla que tenia raó.² Rectificaríem alguns punts en el seu treball, deixant a part que entre aquest LAUR- i el tipus LAUS- 'roca, LLOSA' de *λάας, λάος* id., *λαυστήρ* 'picapedrer' i LĒU- cèltic no hi ha «alternança» sinó amplificacions radicals paral·leles, Pok., IEW, 683, i veg. infra LLOSA. No hem de pensar, com ell, que *lorca* i *laurices* presentin una altra amplificació radical en -IKA, sinó simplement el sufix de pertinença -IK-S: *laurices* és envers aquest LAURA exactament com grec *πέρδιξ* 'perdiu, que escotxega o espetega en alçar-se' és a gr. *πέρδιω* 'peto, espeterro', *felix* a *fello* 'jo mamo', *pernix* 'corredor' a *pernae* 'cametes', *sentix* 'arc' a *sentis* 'punxa', scr. *πιδάκου* 'serpent de cascavell' a *párdati* 'peta' etc.

El que sobretot s'imposa és deixar en gran dubte l'encert de judicar *laurices* com a «gàllic»: és eloqüent l'àrea del nostre mot, que des de Catalunya i Alt Aragó salta per damunt del Baix Aragó, Navarra, Castella, per no tornar a aflorar fins a l'Occident de Lleó i a Tras-os-Montes-Beira. Són justament les àrees sorotàptiques en contrast amb les cèltiques del Baix Aragó i Castella. També és gèllica la major part d'Occitània, i allà també brilla la família de LAURICES per la seva absència: excepció única seria un *ourigado* f. «nichée de lapins, famille nombreuse», que sembla deglutinació de *laurigada*, i que apareix en el TdF II, 445c:³ només conjecturem que sigui de Provença a causa de *ou* < AU, i justament atesa la manca de localització; ara bé, amb el lígur de Provença torna a obrir-se la via sorotàptica. I és clar que l'illiro-aqueo-dòric tenia també moltes més afinitats amb aqueixa que amb la cèltica. Per a Renània, vegeu més amunt.

DERIV: Per a *llorigada, lloriguera, lorca* i les seves variants en *llodr-* V. supra. *Llodriguet* eiv. 'xicotet' (DAg.): deixem la romanesca i FANTASIA pensada de